



**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Józef Górny**

Warszawa, dnia 15 grudnia 2009 r.

**Pani
Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej**

KNO-410-06-01/2009
P/09/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała w Ministerstwie Edukacji Narodowej (MEN) realizację zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Minister niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006, mimo stwierdzenia nieprawidłowości.

Pozytywna ocena wynika z faktu, że MEN zrealizowało i rozliczyło przyjęte w kontrolowanej perspektywie budżetowej 112 projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, z tego 79 w Działaniu 2.1 pn. „Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie” oraz 33 w Działaniu 2.2 pn. „Podniesienie jakości edukacji w odniesieniu do potrzeb rynku pracy”, w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Przyjęty do realizacji 113. projekt pn. „Kursy doskonalące dla nauczycieli z zakresu pedagogiki specjalnej” został zamknięty z powodu niskiego zainteresowania, a na jego realizację nie zaangażowano środków finansowych.

Na realizację ww. projektów wydatkowano łącznie 2.608.922,1 tys. zł, z tego 1.143.455,9 tys. zł na projekty w ramach Działania 2.1 oraz 1.465.466,2 tys. zł na projekty w ramach Działania 2.2.

We wszystkich zbadanych poświadczeniach i zestawieniach wydatków oraz wnioskach o refundację kwota zbiorcza była zgodna z sumą wynikającą z wniosków o płatność od beneficjentów, jak również wszystkie zbadane raporty o nieprawidłowościach (dziewięć) sporządzone były terminowo.

Stwierdzone nieprawidłowości polegają w szczególności na niezachowaniu terminów przy przekazywaniu niektórych dokumentów związanych z realizacją projektów oraz przypadkach zaniechania lub niepełnego zakresu kontroli realizacji projektów.

1. Niezachowanie terminów przy przekazywaniu dokumentów związanych z realizacją projektów dotyczyło:
 - 1) przekazania przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (Instytucji Pośredniczącej - IP) do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (Instytucji Zarządzającej - IZ) pięciu spośród siedmiu badanych sprawozdań z realizacji Działania 2.1 i Działania 2.2, z opóźnieniem od dwóch do pięciu dni,
 - 2) przekazania przez Biuro Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego (wykonujące zadania Instytucji Wdrażającej - IW) do Departamentu Funduszy Strukturalnych (wykonujący zadania IP) poświadczenia i zestawienia wydatków oraz wniosku o refundację (płatność końcowa) dla Działania 2.1, z opóźnieniem dwóch dni oraz poświadczenia i zestawienia wydatków i wniosku o refundację (płatność końcowa) dla Działania 2.2, z opóźnieniem pięciu dni,
 - 3) przekazaniu przez IW do IP sprawozdania końcowego z realizacji Działania 2.2, z opóźnieniem 96 dni,
 - 4) nieprzekazania (do czasu zakończenia kontroli) przez IW do IP sprawozdania końcowego z realizacji Działania 2.1 (termin przekazania sprawozdania upłynął w dniu 8 października 2009 r.).
2. Stwierdzono zaniechanie przez IW przeprowadzenia tzw. *kontroli na miejscu* odnośnie dziewięciu projektów w ramach Działania 2.1 i jednego projektu w ramach Działania 2.2 oraz pominięcie w przeprowadzaniu przez IP w IW tzw. *kontroli systemowych* problematyki wyodrębnionej ewidencji księgowej.

Zgodnie z rozdziałem VII pkt. 7.2.3.2 załącznika do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 (Dz. U. Nr 197, poz. 2024, ze zm.), IW uczestniczące w realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego są zobowiązane m. in. do weryfikacji wykorzystania środków, w tym do przeprowadzania tzw. *kontroli na miejscu*. Należy dodać, że osiem z tych projektów skontrolowała IP, pozostałe dwa projekty nie były kontrolowane przez żadną z ww. Instytucji.

Obowiązek uwzględniania wyodrębnionej ewidencji księgowej w tzw. *kontrolach systemowych* wynikał z § 14 ust. 1b rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń (Dz. U. Nr 216, poz. 2206, ze zm.), a od 7 czerwca 2007 r. z § 7 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 27 kwietnia 2007 r. w sprawie trybu kontroli realizacji projektów i programów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (Dz. U. Nr 90, poz. 602).

Stwierdzono również brak informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych przez IW w przypadku jednej kontroli (spośród 51 zbadanych informacji i zaleceń pokontrolnych, z kontroli przeprowadzonych przez IP w IW) dotyczącej projektu pn. „Publikacja materiałów o egzaminach zewnętrznych dla uczniów” oraz brak informacji o realizacji zaleceń pokontrolnych, sformułowanych w wyniku kontroli IW, dotyczącej projektu pn. „Przygotowanie nauczycieli do przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych”.

Badanie w zakresie kompletności dokumentów związanych z realizacją 15 wybranych do kontroli projektów (ośmiu w Działaniu 2.1 i siedmiu w Działaniu 2.2), tj.: poświadczeń i zestawień wydatków, wniosków o refundację, wniosków o dofinansowanie, umów z beneficjentami, wniosków o płatność, sprawozdań beneficjentów, informacji i zaleceń pokontrolnych oraz odpowiedzi na zalecenia pokontrolne, wykazało brak:

- 1) tzw. *śladów rewizyjnych* w 17 przypadkach na 117 skontrolowanych sprawozdań okresowych beneficjentów z realizacji projektów (tj. 14,5%), które wskazywałyby na ich akceptację przez IW,

- 2) odpowiedzi beneficjenta na zalecenia pokontrolne w jednym przypadku na 17 zbadanych dokumentacji z kontroli.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zapewnienie terminowości sporządzania i przekazywania dokumentów w realizacji projektów finansowanych z funduszy strukturalnych.
2. Przeprowadzenie kontroli w wymaganym zakresie oraz sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Minister z prośbą o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.